

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

- Concurrent in moeilijkheden uitschakelen door een ontbindingsvordering ? 1**
- Levensverzekering soms verborgen schenking ! 1**
- Opletten met vordering m.b.t. niet inschreven activiteiten 2**
- Een factuurtje protesteren blijft problemen baren ! 2**
- Sterhuisclausule 'door' een gaatje in successiewetgeving... 3**
- Commissies voor knowhow niet altijd abnormaal 3**
- Geen betaling voor onwettig ge-presteerde diensten ! 4**
- Verzegeling slechts uitzonderlijk mogelijk 2**

Concurrent in moeilijkheden uitschakelen door een ontbindingsvordering ?

Luc STOLLE

Art. 333 W.Venn. bepaalt dat, wanneer het netto-actief van een BVBA gedaald is tot beneden het bedrag van 6.200 euro, iedere belanghebbende de ontbinding kan vorderen.

In casu ging de vordering uit van de verhuurder.

De BVBA argumenteerde dat er op het ogenblik van de vordering geen achterstallige huurgeden waren en dat de verhuurder aldus niet het vereiste belang had bij het instellen van de ontbindingsvordering.

Het Gentse Hof denkt er evenwel anders over. Het meent dat het niet vereist is dat het belang van de eiser uitsluitend te behartigen moet zijn via de ontbindingsvordering. Voor de verhuurder – zo ook voor een schuldeiser, een aandeelhouder of een concurrent – bestaan andere mogelijkheden om hun belangen veilig te stellen, doch dat belet niet dat zij 'belanghebben-

den' in de zin van art. 333 W.Venn. zijn. Een cocontractant van de BVBA wiens netto-actief is gedaald beneden 6.200 euro die kan aantonen dat het te vrezen valt dat de BVBA zijn (toekomstige) verbintenissen niet zal kunnen naleven, heeft er belang bij dat de BVBA uit het rechtsverkeer wordt gezet.

De BVBA kan de rechtbank verzoeken een termijn toe te staan om haar toe te laten haar toestand te regulariseren.

Merk ook op dat de ontbindingvordering niet mogelijk is tegen starters-BVBA's (art. 211bis W.Venn). Deze vrijstelling neemt een einde als de starters-BVBA het statuut van "starter" verliest en ten laatste bij het verstrijken van de termijn van 5 jaar bedoeld in artikel 214 § 2, tweede lid W.Venn.

Hof Gent 28 juni 2010

Levensverzekering soms verborgen schenking !

Luc STOLLE

Het is algemeen bekend dat levensverzekeringsovereenkomsten wel eens voor oneigenlijke doeleinden worden gebruikt. Zo had een vader vier dergelijke overeenkomsten afgesloten waarbij hij één van zijn kinderen als begunstigde had aangeduid.

Eén van de kinderen pikt deze doorbreking van zijn erfrechten niet en stap, na het overlijden van zijn vader, naar de rechter.

De rechtbank onderzoekt de bedoeling van de overleden vader. Zij komt tot de bevinding dat de in de overeenkomsten vervatte transacties beleggingen of spaarverrichtingen zijn en dat

het niet de bedoeling van de vader was om louter een risico te verzekeren. Daarom moet de begunstiging van het ene kind worden beschouwd als een onrechtstreekse schenking. Gezien niet is gesteld dat de vrijgevigheid buiten erfdeel gebeurde, is de schenking noodzakelijkerwijs gebeurd als voorschot op erfenis. Het kind moet het uitgekeerde kapitaal inbrengen in de nalatenschap. Voor roerende goederen gebeurt inbreng door minderontvangst van de overige goederen (art. 868 B.W.).

Rb. Mechelen 12 januari 2011

De aannemingsovereenkomst die werken omvat waarvoor de aannemer niet beschikt over de toegang tot het beroep is strijdig met de openbare orde (art. 6 B.W.) en bijgevolg volstrekt nietig is. Aangezien het gaat om een volstreekte nietigheid kan deze niet worden gedekt door een afstand of door een bevestiging van de bouwheer.

Opletten met vordering m.b.t. niet inschreven activiteiten

Luc STOLLE

Een aannemer voert werken uit (loodgieterij, verwarming, bevloering, ...). De daarvoor overeengekomen prijs wordt echter niet betaald. De aannemer brengt de bouwheer voor de rechter.

De bouwheer betoogt dat de aannemer voor de betreffende werken niet geregistreerd is bij de Kruispuntbank der Ondernemingen en stelt dat de vordering onontvankelijk is.

Het Brusselse Hof van Beroep volgt de bouwheer: de vordering is onontvankelijk in de mate waarin zij strekt tot betaling van de overeengekomen prijs die betrekking heeft op werken waarvoor de aannemer niet ingeschreven is in de KBO.

Maar er is meer: het Hof is van oordeel dat de aannemingsovereenkomst die werken omvat waarvoor de aannemer niet beschikt over de toegang tot het beroep, strijdig is met de openbare orde (art. 6 B.W.) en bijgevolg volstrekt nietig is. Aangezien het gaat om een volstreekte nietigheid kan deze niet worden gedekt door een afstand of door een bevestiging van de bouwheer.

In de mate waarin het gaat om een aannemingsovereenkomst die zowel werken omvat waarvoor de aannemer beschikt over de toegang tot het beroep, als werken waarvoor hij geen dergelijke toegang heeft, kan de nietigheid van de overeenkomst zich beperken tot de laatste werken. *In casu* moet het evenwel mogelijk zijn om die werken los van elkaar te begroten.

Maar met de nietigverklaring van de aannemingsovereenkomst is de rekening niet gemaakt. De werken die al werden uitgevoerd binnen het bestek van een contract dat volstrekt nietig is, moeten in de regel in natura worden teruggegeven door de bouwheer of, bij gebrek daaraan, bij equivalent. Aldus wordt de vordering van de aannemer tot betaling van de tegenwaarde van de werken ingewilligd. De bouwheer moet de 'prijs' van de werken betalen in verhouding tot hun werkelijke waarde, na aftrek van de winstmarge van de aannemer en van de mogelijke minwaarde wegens gebrekkige uitvoering.

Hof Brussel 20 november 2008

Een factuurtje protesteren blijft problemen baren !

Luc STOLLE

Twee handelaars hebben een discussie omtrent een factuur. Hoewel het een relatief kleine factuur is, raken ze er niet uit. De schuldeiser ziet zich dan ook verplicht de discussie voor te leggen aan de vrederechter die bevoegd is te oordelen over vorderingen van minder dan 1.860 euro, inclusief vorderingen tussen handelaars.

De schuldenaar van de factuur is niet van plan zich zomaar bij de feiten neer te leggen en trekt alle registers open. Hij betwist niet alleen het factuurbedrag, maar ook de factuurvoorwaarden en dus tevens de territoriale bevoegdheid van de vrederechter die volgens deze voorwaarden bevoegd is.

De vrederechter vindt dit niet zo netjes en stelt nog eens duidelijk de regels inzake protest van een factuur: een dergelijk protest kan niet zomaar geacht worden gericht te zijn tegen ieder onderdeel van die factuur. Wanneer een handelaar een factuur protesteert moet hij duidelijkheid scheppen en duidelijk aangeven waarmee hij niet akkoord is. Immers, in commerciële verhou-

dingen is duidelijkheid de boodschap.

De Vrederechter stelt vast dat het protest in eerste instantie enkel over de omvang van de aangerekende bedragen ging en over niets anders. Hij wijst erop dat het overigens pas in een latere e-mail is dat de schuldenaar ook de algemene voorwaarden betwist; de Vrederechter is van oordeel dat deze bezwaren niet binnen een redelijke termijn zijn geuit.

De moraal van het verhaal is duidelijk.

Eenzijds: protest tegen een factuur kan niet zomaar geacht worden gericht te zijn tegen ieder onderdeel ervan; wie een factuur protesteert, moet duidelijk aangeven tegen welk onderdeel zijn protest is gericht.

Anderzijds: men moet de factuur snel protesteren; protesteren "in golven" is uit den boze en als men het dan toch al doet, zorg er dan voor dat de golven snel op mekaar volgen zodat ze zich allemaal binnen een redelijke termijn situeren.

Vrederecht Gent 6 juni 2009

Een terminaal zieke echtgenoot kan via een eenvoudig 'trucje' veel successierechten vermijden voor zijn achterblijvende geliefde. Het enige wat hij moet doen, is de wijziging van zijn huwelijkscontract. Hij dient een clause in te lassen waarbij ontbinding van het huwelijk naar zijn partner gaat, zonder daarbij te spreken over 'overleven' of 'overlevende'.

Sterfhuisclausule 'door' een gaatje in successiewetgeving

Luc STOLLE

Soms is iemand die het einde van zijn leven ziet naderen nog zo lucide dat hij zijn strijd tegen de fiscus voortzet tot het bittere eind. Zo iemand kan een zgn. sterfhuisclausule in het huwelijkscontract inlassen zodat zijn echtgenote minder successiebelasting zal betalen.

Deze clausule houdt immers een onvoorwaardelijke toebedeling van het gemeenschappelijk vermogen aan één welbepaalde echtgenoot in, dit ongeacht de wijze van ontbinding van het huwelijk. Precies in deze laatste bijzonderheid zit hem het grote verschil tussen het sterfhuisbeding en het klassiek verblijvingsbeding, dat uitwerking heeft bij ontbinding van het huwelijk door overlijden. Precies daar zit hem ook de belastingontwijking: art. 5 W.Succ. dat voorziet dat een toebedeling boven de helft van de gemeenschap (d.i. het wettelijke erfdeel van de langstlevende) als legaat wordt beschouwd en belastbaar is, geldt enkel op voorwaarde van overleving. Daar in het sterfhuisbeding geen sprake is van overleving (de gemeenschap kan in theorie ook nog 'toegewezen' worden in geval van echt-

scheiding) is art. 5 W.Succ. niet van toepassing. In de casus die finaal aan het Hof van Cassatie werd voorgelegd, baseerde de fiscus haar invordering niet op art. 5 maar wel op art. 2 W.Succ. De fiscus steunde zich op het burgerlijk recht dat ervan uitgaat dat een sterfhuisclausule voor de helft als een schenking moet worden beschouwd in de mate dat er eigen goederen in het gemeenschappelijk vermogen zijn gebracht. Dit was het geval: voorafgaand aan het invoegen van het sterfhuisbeding waren nl. eigen goederen van de zieke echtgenoot in de gemeenschap ingebracht zodat ook deze goederen het voorwerp konden zijn van een fiscaal-vriendelijke overdracht d.m.v. de sterfhuisconstructie. Het Hof oordeelde dat de burgerrechtelijke regels inzake schenkingen niet impliceren dat het betreffend sterfhuisbeding ook fiscaal als een schenking moet worden aanzien. Aldus is het 'surplus' niet aan te merken als een contractuele erfstelling (schenking van toekomstige erfgoederen) en is art. 2 W.Succ. niet van toepassing.

Cass. 23 december 2010

Commissies voor knowhow niet altijd abnormaal

Luc STOLLE

Overeenkomstig art. 26 WIB/92 worden abnormale of goedgunstige voordelen die verleend worden door een in België gevestigde onderneming bij haar winst gevoegd, tenzij die voordelen in aanmerking komen voor het bepalen van de belastbare inkomsten van de verkrijger. Er is sprake van dergelijk voordeel wanneer het 'abnormaal' is (d.i. in strijd met de normale gang van zaken in soortgelijke gevallen) of 'goedgunstig' (d.i. zonder evenwaardige tegenprestatie).

Evenwel bevat de wet een aantal bepalingen die een al te doorzichtige taxplanning moeten verhinderen. Zo bepaalt art. 79 WIB/92 dat beroepsverliezen niet worden afgetrokken van het gedeelte van de winst of de baten dat voortkomt uit abnormale of goedgunstige voordelen (verkorte weergave). Overeenkomstig art. 207, al. 2 WIB/92 geldt hetzelfde voor de DBI-aftrek: geen DBI-aftrek mag worden verricht op het gedeelte van het resultaat dat voortkomt van abnormale of

goedgunstige voordelen.

De laatste bepaling was aan de orde in een geschil dat finaal aan het Hof van Beroep te Gent werd voorgelegd. *In casu* ontving een vennootschap van andere vennootschappen heel wat commissielonen voor de terbeschikkingstelling van haar knowhow. De fiscus oordeelde dat het ging om abnormale of goedgunstige voordelen en verwierp daarom de toerekening van DBI-aftrek.

De belastingplichtige toonde evenwel aan dat voor dezelfde terbeschikkingstelling van knowhow ook commissielonen werden toegekend door volstrekt onafhankelijke ondernemingen, hetgeen er, aldus het Hof, op wijst dat die commissielonen helemaal niet abnormaal zijn. Het Gentse Hof accepteert m.a.w. het bewijs van het beweerd "normale" karakter dat door de belastingplichtige bij vergelijking wordt geleverd.

Hof Gent 9 november 2010

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

De wet van 01.03.1976 tot reglementering van de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen strekt ertoe de toegang tot de markt te regelen met het oog op de kwaliteit van de dienstverlening ter bescherming van het publiek en is aldus van openbare orde.

Geen betaling voor onwettig gepresteerde diensten !

Philippe Vanden Poel

De wet van 01.03.1976 tot reglementering van de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen strekt ertoe de toegang tot de markt te regelen met het oog op de kwaliteit van de dienstverlening ter bescherming van het publiek. De wet betreft de economische grondslagen van de maatschappij en raakt dus de openbare orde. Een overeenkomst die ten grondslag ligt van overeenkomstig die wet verboden prestaties, is

bijgevolg nietig. Luidens art. 6 BW kan door bijzondere overeenkomsten immers geen afbreuk worden gedaan aan de wetten die de openbare orde en de goede zeden betreffen. Krachtens art. 1131 en 1133 BW kunnen verbintenissen geen gevolg hebben wanneer hun oorzaak door de wet is verboden of strijdig is met de goede zeden of met de openbare orde... Vorderingen in betaling voor onwettig geleverde prestaties zullen dan ook weinig succesvol zijn.

Cass. 29 november 2007

Verzegeling slechts uitzonderlijk mogelijk...

Didier BAECKE

Een weduwe overleed in juli 2009. Een half jaar nadien vraagt haar zoon de verzegeling van haar woning en van een aantal bankrekeningen (art. 1148 en 1174 Ger.W.). Hij argumenteert dat de vereffening-verdeling nog niet is voltrokken, maar dat zijn zus desalniettemin in de woning rondneust. Bovendien zouden er ook tekenen zijn waaruit volgens hem blijkt dat de zus reeds over gelden van de nalatenschap kan beschikken. Inzake verzegeling is niet alleen vereist dat een gemeenrechtelijk belang wordt aangetoond. Er dient ook een 'ernstig belang' aanwezig te zijn. Enkel bij volstrekt uitzonderlijke omstandigheden en na een grondige belangenafweging door de

rechter, kan deze bewarende maatregel worden toegestaan. Het evenredigheidsbeginsel speelt hierbij een grote rol.

De vrederechter stelt niet alleen vast dat er zes maanden verlopen zijn sinds het overlijden, maar tevens dat een aangifte van nalatenschap is opgesteld die ook door de zoon werd ondertekend. Verder oordeelt de vrederechter dat er geen enkele concrete aanwijzing bestaat dat bepaalde goederen verborgen zouden worden gehouden. Op basis van deze overwegingen wordt besloten dat het vereiste ernstig belang niet is aangetoond. Het verzoek is ongegrond.

Vrederegerecht Westerlo 16 februari 2010

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 74 42 04 - Fax +32 (0)81 74 42 07
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2610 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be

Bezoek ook onze website: <http://www.meritius.be>